

Voorzitter

De artikelen 3 t/m 10 en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Waning (25447, nr. 16).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Wet, houdende wijziging van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen in verband met de invoering van het veilen van schaarse frequenties voor systemen van digitale mobiele telecommunicatie (veilen frequenties mobiele telecommunicatie) (25722)**.

De artikelen I en II en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **de brief van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen houdende het voorstel om het plan "Informatie en communicatietechnologie in het onderwijs" aan te wijzen als groot project (25733, nr 4)**.

De **voorzitter**: Ik stel voor, overeenkomstig het voorstel van de commissie te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Volksgezond-**

heid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 1998 (25600-XVI).

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **De Jong** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het is de laatste begroting van dit kabinet en van deze bewindspersonen. Daarom zullen wij eens kijken wat zij ervan terecht hebben gebracht.

Ik wil beginnen met het uitspreken van onze grote waardering voor alle mensen die in de afgelopen periode met zoveel inzet en enthousiasme hun bijdrage hebben geleverd om de zorg te leveren waaraan in onze maatschappij zoveel behoefte bestaat. Het is voor hen geen gemakkelijke periode geweest, al was het maar omdat zij steeds hebben moeten werken onder de budgettaire druk waaronder zij vanaf het begin werden geplaatst. Met het inzicht dat wij nu hebben, is het wellicht gemakkelijk te constateren dat een volumegroei van 1,3% per jaar onvoldoende is geweest. Wij hebben dit echter al vanaf het begin duidelijk gemaakt. In elke tegenbegroting die wij hebben gepresenteerd, hebben wij op deze weeffout in het regeerakkoord gewezen en daarom ook extra geld uitgetrokken voor de zorgsector. Onze amendementen op de begrotingen zijn systematisch afgewezen en wij voelen ons dan ook niet verantwoordelijk voor de druk die op de sector is gelegd om binnen dit te krappe Paarse budget te blijven.

Behalve de terugslag die dit te krappe Paarse jasje heeft gehad voor de werkers in de gezondheidszorg, hebben natuurlijk ook de mensen die op zorg zijn aangewezen, de gevolgen ondervonden van de budgettaire druk. Bij elke spreekbeurt voor de PCOB, de Unie KBO of de ANBO, bij elk bezoek aan een zorginstelling en bij elk contact met een organisatie van gehandicapten worden wij geconfronteerd met de grote ongerustheid over de vraag of men nog wel op tijd de zorg geleverd krijgt waarvan men denkt dat daar recht op bestaat. Het is moeilijk onder woorden te brengen welke stemming er ontstaat wanneer mensen denken dat zij ervan uit mogen gaan dat zij zorg krijgen, en dat zij vervolgens moeten ontdekken dat dit niet zo is. Men denkt

verzekerd te zijn via de AWBZ, via het ziekenfonds of via een particuliere polis, men heeft daar jaren premie voor betaald en men komt dan tot de ontdekking dat op het moment dat het nodig is, er niet of onvoldoende wordt geleverd. Met verhalen over de Paarse euforie hoeft men bij deze mensen niet aan te komen. Zij hebben er niets van gemerkt en zijn vaak verbitterd.

Toch is er geen reden om een somber beeld te schetsen van de zorg in Nederland. Wij mogen er nog steeds trots op zijn dat er een goede gezondheidszorg bestaat in ons land. De kwaliteit ligt op een hoog peil, de gezondheidstoestand van de bevolking is, zeker als wij het mondiaal bekijken, goed en wij kunnen er trots op zijn dat er nog steeds zoveel mensen zijn die om niet hun diensten aanbieden om hun zieke medemens te verzorgen. Vele ouders, vele kinderen, mensen van de kerk, burens, vrienden en kennissen zijn dagelijks in de weer met de zorg voor hun medemens. Om het modern uit te drukken: er bestaan nog steeds vele hechte netwerken waarop mensen een vaak stilzwijgend beroep kunnen doen als de nood aan de man komt. Het zijn de stille werkers in het veld die onze grote waardering verdienen.

Het Paarse regeerakkoord verraadt de verlegenheid van deze coalitie als het over de zorg gaat. Een duidelijk doel wordt niet omschreven. Er staat immers dat een no-regretbeleid zal worden gevoerd dat "niet belemmerend zal werken voor het bereiken van de uiteenlopende einddoelen van de onderscheiden fracties". Het zal wel niet openlijk worden toegegeven, maar niemand zal nu toch nog langer willen volhouden dat de afgesproken 1,3% volumegroei geen spijt – no regret – heeft opgeleverd. Toch bood het regeerakkoord de mogelijkheid om op deze afspraak over de volumegroei terug te komen. Immers, staat niet in het regeerakkoord dat "alvorens te beslissen over de vraag of en in hoeverre deze ruimte in de komende jaren ex ante hoger zal worden gesteld dan 1,3% (...) het kabinet de resultaten (zal) beoordelen van een strak programma van volumebeheersing en kostenbeperking waarmee in 1995 zal worden gestart". De bedoelde ruimte is de 1,3% aan jaarlijkse groei. De resultaten van 1995 hadden toch al tot de conclusie moeten leiden dat